

Communiceren met hulp van een houten ei

Sharon Frijmuth
s.frijmuth@hollandmediacombinatie.nl

Haarlem * Een houten ei waar muziek uit komt, bedoeld om contact te maken met mensen die moeite hebben om te communiceren. Het klinkt raar, maar de CRDL (Cradle) is zo'n ei. De uitvinders van het bijzondere zorginstrument, Haarlemse architecten Dennis Schuivens en Jack Chen, behoorden op 22 juni tot de winnaars van het Heldcare-programma, een initiatief van de Achmea Foundation en Social Enterprise NL.

Het ei werkt op aanraking. Wanneer twee of meer mensen een hand op de CRDL leggen, en elkaar met de andere hand aanraken, ontstaat er geluid. De geluiden veranderen wanneer de manier van aanraken verandert. Zo is er bijvoorbeeld een fietsbel te horen als er zachtjes wordt getikt op iemands arm en hoor je zeemeeuwen als het tikken overgaat in wrijven. „De geluiden kunnen helpen herinneringen op te roepen”, stelt Dennis Schuivens. „Het opent deuren voor mensen die moeite hebben om te communiceren en haalt oude verhalen die allang vergeten waren weer naar boven.”

Aanraking

Het idee ontstond tijdens hun studie aan het Sandberg Instituut in Amsterdam, toen ze stage liepen in de zorginstelling Sint Jacob in Haarlem. Daar deden ze onderzoek naar de zintuiglijke waarneming en de belevingswereld van mensen die lijden aan dementie. „We kwamen erachter dat patiënten weinig worden aangeraakt door hulpverleners. De afstand tussen zuster en patiënt is soms te groot en mensen vinden het ongemakkelijk om elkaar aan te raken, terwijl dit juist belangrijk is bij het benaderen van mensen met Alzheimer of een verstandelijke beperking”, vertelt Jack Chen.

Dennis Schuivens en Jack Chen zorgen met hun zorginstrument CRDL voor veel opschudding in de zorgwereld.

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

In het bedrijvencluster MAAK aan de Oudeweg in Haarlem, begonnen ze met het ontwikkelen van een product dat de kloof tussen patiënt en hulpverlener moest verkleinen. „Wij werken nauw samen met andere ontwerpers op dit terrein”, zegt Schuivens. „Zo krijgen we het hout van de houtwerkplaats tegenover ons. Verder wordt het instrument volledig gemaakt van natuurlijke

materialen: er komt geen kunststof of schroefje aan te pas.” Met de prototypes gingen ze het land in om de CRDL te demonstreren. Chen: „We merkten dat de sociale barrières tussen patiënten en hulpverleners verdwenen, doordat aanraking nu juist speels en toegankelijk werd. Mensen vonden het al snel niet meer gênant om anderen aan te raken, maar werden juist

nieuwsgierig. Je zag hoe mensen leefden bij het horen van bekende geluiden. Het werkte zelfs toen we een aanrakingscirkel met tweehonderd mensen maakten!” Inmiddels wordt de CRDL door tientallen zorginstellingen en particulieren gebruikt en blijven de aanvragen binnenstromen. Schuivens: „We maken ongeveer vijf CRDL's per week en krijgen aanvragen uit

de Verenigde Staten en Nieuw-Zeeland. Voordat we daar aan kunnen beginnen moeten we het instrument eerst verbeteren en certificeren voor buitenlandse markten.” Chen: „Ja, dat is allemaal in de toekomst. Voor nu is het voor ons belangrijk om bij de interacties aanwezig te zijn en de ontroering bij mensen te zien die weer kunnen communiceren met hun geliefden.”